

27. Kotitalouslautakunta

Lautakunnan kokoonpano, kokoukset ym. Kotitalouslautakunta, jonka kokoonpano v. 1960 oli sama kuin edellisenä vuonna, kokoontui vuoden aikana 15 kertaa ja sen pöytäkirjoihin merkittiin 186 pykälää.

Lähetettyjen kirjelmien lukumäärä oli 555 ja saapuneiden 301.

Lausunnot. Kaupunginhallitukselle annettuihin lausuntoihin sisältyivät mm. seuraavat asiat: eräiden laitosten ja järjestöjen avustusanomukset (23.3. 42 §, 28.3. 49 §, 14.9. 129 §); Pohjois-Haaga Seuran anomus täydellisen kotitalouskeskuksen järjestämiseksi ko. alueelle (23.11. 163 §) sekä mustalaiskysymystä selvittämään asetetun komitean mietintö (5.10. 139 §).

Toimihenkilöt. Lautakunnan palveluksessa oli kertomusvuonna 17 vakinaista ja 8 tuntiopettajaa.

Opetus- ja perhepesuloissa toimi 5 pesulanhoitajaa. Siivoojia ja vahtimestareita oli eri paikoissa yhteensä 6.

Toimipaikat. Opetus ym. toiminta tapahtui omissa opetushuoneistoissa, jotka sijaitsivat Helsinginkatu 26:ssa, Fredrikinkatu 16:ssa, Rajametsäntie 32:ssa, Mäkelänkatu 45:ssä, Koskelantie 27:ssä, Dagmarinkatu 3:ssa sekä Hiihtäjäntie 1:ssä, joka avattiin kertomusvuonna 16.10. Lisäksi toimittiin kansakoulujen tai äitiys- ja lastenneuvolain ym. huoneistoissa eri esikaupunkialueilla sekä nuorisotoimiston kerhuhuoneistossa Nordenskiöldinkatu 12.

Pesulatoiminta tapahtui lautakunnan opetus- ja perhepesuloissa Mäkelänkatu 86 ja Susitie 2–6.

Toiminta. Ruoanvalmistuksen-, ompelun-, käsitöiden-, kodinhoidon- ja pesunopetusta varten järjestettiin erilaisia käytännöllisiä kursseja ja havaintokursseja sekä luento- ja havaintoesityksiä. Kurssit havaintoesityksineen olivat eniten suosittuja. Ruoanlaitto- ja ompelukurssien yhteydessä järjestettiin myös säännöllisesti kodinhoitoa käsitteleviä havaintoesityksiä ja pidettiin siitä luentoja. Kansakoulun jatkuokkien ja tyttöjen ammattikoulujen oppilaat saivat ammatinvalinnan yhteydessä tutustua eräisiin keittiöihin ja opetuspesuloihin, joissa opettajat selostivat heille lautakunnan opetustoimintaa.

On todettu, että lautakunnan järjestämällä lyhyilläkin kursseilla on ollut merkitystä myös opintoja jatkettaessa tai paikkoja haettaessa. Yhä useammat kurssilaiset ovatkin saaneet pyytämänsä todistuksen osanotostaan kursseihin.

Työttömille naisille järjestettiin myös kertomusvuonna pesula-apulaisten alkeisammattikurssit, joihin osallistui 24 henkilöä. Opettajana toimi kodinhoidonopettaja.

Kurssien kokonaismenot olivat 337 210 mk, niitä varten anottiin valtionavustusta.

Mäkelänkatu 45:n ja Fredrikinkatu 16:n opetuskeittiöt olivat keväällä suomenkielisten kansakoulujen käytössä, Helsinginkatu 26:n opetuskeittiö sekä keväällä että syksyllä.

Kurssitoiminta

Ruoanlaitonopetus:	Kurssien lukumäärä	Oppilasmäärä
Ruoanlaittokursseja (5—12 kertaa).....	44	449
Kursseja koulujen tyttöoppilaille	14	152
» » poikaoppilaille	1	10
Leipomokursseja	58	343
Voileivänteko- ja erikoiskursseja	53	567
Havaintokursseja	8	160
Säilöntäkursseja	9	56
Havaintoesityksiä (218 kertaa)	—	3 117
Säilönnänneuvontaa (109 kertaa)	—	237
		<hr/>
		5 091

Kodin hoidon opetus:

Kodinhoitoluentoja ja havaintoesityksiä (3 kertaa)	—	107
Pesuluentoja ja havaintoesityksiä (17 kertaa)	—	354
		<hr/>
		461

Käsityönopetus:

Käsityönneuvontakursseja (8—16 kertaa)	90	1 002
Pukuompelukursseja	61	670
Kursseja koulujen tyttöoppilaille	9	87
Hatunvalmistuskursseja	28	306
Joululahja- ja revinnäiskursseja	13	147
Kankaan kudontaa	—	19
		<hr/>
		2 231

Alkeisammattikurssi pesula-apulaisille (työttömyyskurssi) 1 24

Katettujen pöytien näyttelyyn, joka pidettiin opetuskeittiössä Dagmarinkatu 3, tutustui 215 henkilöä.

Lautakunnan toimistossa annettiin neuvoja myös puhelimitse 196 päivänä kertomusvuoden aikana ja vastattiin kodinhoitoa ym. koskevaan 2 447 kyselyyn. Opetuskeittiössä annettiin neuvontaa puhelimitse 4 040 tapauksessa.

Muut toimintamuodot

Kerhot. Kotitalouslautakunnalla oli 3 omaa kerhoa, joiden yhteinen jäsenmäärä oli n. 220. Käyntien määrä eri kerhoissa vuoden aikana oli yhteensä 4 985.

Kerhoilloissa käsiteltiin kerhotoimintaa koskevia asioita, harrastettiin laulua, luettiin kirjallisuutta, keskusteltiin alustusten johdosta ja kuultiin esitelmiä, joiden aiheista mainittakoon: Käyttäytyminen, Kansaneläkkeet, Yrjö Jylhä. Kerhot järjestivät myös myyjäisiä, näyttelyitä ja juhlia, käyntejä teattereissa ja museoissa sekä retkeilyjä.

Pesulatoiminta. Molemmat opetus- ja perhepesulat olivat, paitsi opetuspaikkoina, käytössä myös itsepalvelupesuloina. Asiakasmäärä oli 6 508 ja vuoden aikana pesty vaatekilomäärä 131 361.

Tulot ja menot. Tulot ja oli kurssitoiminnasta 1 745 400 mk ja pesulatoiminnasta 7 107 565 mk, yhteensä 8 852 965 mk.

Menot kertomusvuonna olivat: Palkkiot 269 500 mk, Vakinaiset viranhaltijat 14 994 929 mk, Tilapäiset viranhaltijat 1 011 736 mk, Muut palkkamenot 2 443 440 mk, Kansaneläke- ja lapsilisät 937 930 mk, Vuokra 5 002 386 mk, Lämpö 354 057 mk, Valaistus 288 366 mk, Siivoustarvikkeet 6 952 mk, Vaatteiden pesu 40 000 mk, Kaluston hankinta 474 344 mk, Kaluston kunnossapito 55 362, Painatus 59 757 mk, Tarverahat 499 496 mk, Tarveaineet 1 548 821 mk, Pesunopetus- ja perhepesulat 7 616 981 mk, yhteensä 35 604 057 mk.